

## Kursanvisningar för kurs PSTPI1, HT24

### *Introduktion till Psyko­terapeutprogrammet, 7.5 hp*

Varmt välkommen till psyko­terapeutprogrammet!

Syftet med denna kurs är att ge en introduktion till utbildningen samt till olika teman och kliniska metaperspektiv på psyko­terapi som sedan följs upp och fördjupas ytterligare under senare kurser på utbildningen.

#### Undervisning och innehåll

Undervisningen är förlagd till hela första veckan på termin 1 och sker i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar. All undervisning har studentaktiva inslag och närvaro samt aktivt deltagande i alla moment är obligatorisk.

Kursen introducerar flera teman och kliniska metaperspektiv som fördjupas på senare kurser. Teman som berörs är:

- **Vad är psyko­terapi och vad är en psyko­terapeut?** Detta tema berör definitioner och avgränsningar av psyko­terapiområdet i förhållande till andra relevanta områden inom klinisk psykologi och psykiatri.
- **Professionsteori.** Detta tema berör olika grundprofessioners utveckling, förutsättningar och specifika kompetensområden i relation till psyko­terapeutisk praktik.
- **Juridik inom hälso- och sjukvård.** Detta tema introducerar relevanta lagar och regler som omgärdar psyko­terapi. Temat följs upp och fördjupas under kursen *Psyko­terapi under handledning*.
- **Etik för psyko­terapeuter.** Detta tema berör olika etiska principer, ställningstaganden och dilemman på psyko­terapiområdet. Temat följs upp och fördjupas under kursen *Psyko­terapi under handledning*.
- **Evidensbaserad praktik.** Detta tema introducerar definitioner, grundidéer och diskussionsfrågor vad gäller evidensbaserad praktik på psyko­terapiområdet. Temat följs upp och fördjupas under kurserna *Vetenskapsteori och forskningsmetodik i psyko­terapi*, *Psyko­terapeutiska teorier och metoder* samt *Psyko­terapi under handledning*.
- **Mångfalds-, diversitets- och maktperspektiv på psyko­terapi.** Detta tema berör olika relevanta samhällsförhållanden som påverkar individer och grupper. Temat följs upp och fördjupas under kursen *Psyko­terapeutiska teorier och metoder* samt *Psyko­terapi under handledning*.

## Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- Visa fördjupad förståelse för och förmåga att reflektera kring den egna grundprofessionen i förhållande till kliniskt arbete samt visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper
- Visa fördjupad kunskap om juridiska regelverk i klinisk praktik
- Visa fördjupad förståelse för etiska aspekter och ställningstaganden i den egna professionsrollen
- Visa fördjupad förståelse för och förmåga att reflektera kring relevanta samhällsförhållanden som påverkar individer och grupper
- Redogöra för samt reflektera kring evidensbaserad praktik på psykoterapiområdet

## Kurslitteratur

Kurslitteraturen består av artiklar, lagtexter och policydokument som utgör underlag för undervisningen, diskussioner och gruppövningar samt för examinationsuppgiften. Det rekommenderas att ni läser litteraturen till respektive undervisningstillfälle, men det är inte ett krav. Delar av litteraturen återkommer även på senare kurser.

- *Tema definitioner och avgränsningar:*

Psykologförbundets skrift om psykologisk behandling och psykoterapi:

<https://www.psykologforbundet.se/globalassets/a-faktaverktyg/psykologisk-behandlingpsykoterapi/om-psykologisk-behandling-och-psykoterapi.pdf>

- *Tema professionsteori:*

Andersson, L. & Widbom, E. (2020). *Legitimerad och stolt: En kvalitativ om hälso- och sjukvårdskuratorers resonemang kring införandet av legitimation*. Kandidatuppsats (SOPA 63). Socialhögskolan, Lunds Universitet.

<https://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=9013049&fileId=9013052>

Brante, T. (2009). Vad är en profession? Teoretiska ansatser och definitioner. I L. Maria (Red.), *Vetenskap för profession* (s. 15-34). Högskolan i Borås.

<https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/3875263/1496953.pdf>

Carlhed, C. (2016) "Fält, habitus och kapital som kompletterande redskap i professionsforskning", *Socialvetenskaplig tidskrift*, 18(4). doi: 10.3384/SVT.2011.18.4.2462

<https://socvet.se/article/view/2462/1786>

- *Tema juridik inom hälso- och sjukvård:*

Hälso- och sjukvårdslagen:

[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso-och-sjukvardslag-201730\\_sfs-2017-30/](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso-och-sjukvardslag-201730_sfs-2017-30/)

Patientlagen:

[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientlag-2014821\\_sfs-2014-821/](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientlag-2014821_sfs-2014-821/)

Patientdatalagen:

[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientdatalag-2008355\\_sfs-2008-355/](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientdatalag-2008355_sfs-2008-355/)

Patientsäkerhetslagen:

[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659\\_sfs-2010-659/](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659/)

- **Tema Etik:**

Akademikerförbundets etiska kod för psykoterapeuter:

[https://akademssr.se/sites/default/files/files/etik\\_och\\_psykoterapi.pdf](https://akademssr.se/sites/default/files/files/etik_och_psykoterapi.pdf)

Yrkesetiska principer för psykologer i Norden:

[https://www.psykologforbundet.se/globalassets/a-om-forbundet/policy-och-stadgar/yrkesetiska-principer-for-psykologer-i-norden\\_2023.pdf](https://www.psykologforbundet.se/globalassets/a-om-forbundet/policy-och-stadgar/yrkesetiska-principer-for-psykologer-i-norden_2023.pdf)

- **Tema evidensbaserad praktik:**

Cook, S. C., Schwartz, A. C., & Kaslow, N. J. (2017). Evidence-Based Psychotherapy: Advantages and Challenges. *Neurotherapeutics*, 14(3), 537–545.

<https://doi.org/10.1007/s13311-017-0549-4>

van Os, J., Guloksuz, S., Vijn, T. W., Hafkenscheid, A., & Delespaul, P. (2019). The evidence-based group-level symptom-reduction model as the organizing principle for mental health care: time for change? *World Psychiatry*, 18(1), 88–96.

<https://doi.org/10.1002/wps.20609>

Psykologförbundets principer för evidensbaserad psykologisk praktik (EBPP):

<https://www.psykologforbundet.se/globalassets/a-psykologforetagarna/ebpp-002.pdf>

Socialstyrelsens dokument om evidensbaserad praktik:

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2012-12-20.pdf>

- **Tema mångfald i psykoterapi:**

Lundberg, T., Nordlund, L., & Narvola, J. (2017). Normkritiska perspektiv: Nya möjligheter för svensk psykologisk praktik. *Lambda Nordica*, 22(4), 66–

99. <https://ezp.sub.su.se/login?url=https://www.proquest.com/scholarly-journals/normkritiska-perspektiv/docview/2424519981/se-2>

Williams, M. T., Holmes, S., Zare, M., Haeny, A., & Faber, S. (2023). An Evidence-Based Approach for Treating Stress and Trauma due to Racism, *Cognitive and Behavioral Practice*, 30(4), 565-588. <https://doi.org/10.1016/j.cbpra.2022.07.001>

Pachankis, J. E., Soulliard, Z. A., Morris, F., van Dyk, I. S. (2023). A Model for Adapting Evidence-Based Interventions to Be LGBTQ-Affirmative: Putting Minority Stress Principles and Case Conceptualization Into Clinical Research and Practice. *Cognitive and Behavioral Practice*, 30(1), 1-17. <https://doi.org/10.1016/j.cbpra.2021.11.005>

## Examination

Kursen examineras genom en skriftlig individuell reflektionsuppgift. Instruktion till uppgiften ges i ett separat dokument som publiceras på kursens sida på Athena. Inlämning av examinationsuppgiften sker fyra veckor efter introduktionsveckan.

## Betygskriterier

|    |  |  |
|----|--|--|
| A  | Studenten kan definiera, mycket utförligt redogöra för samt reflektera kring centrala begrepp och teorier inom det område som kursen omfattar. Vidare kan studenten mycket väl jämföra och diskutera områdets centrala frågeställningar. | Lärandemålen har uppfyllts till fullo<br><br><i>Utmärkt</i>                                    |
| B  | Studenten kan definiera, utförligt redogöra för samt reflektera kring centrala begrepp och teorier inom det område som kursen omfattar. Vidare kan studenten väl jämföra och diskutera områdets centrala frågeställningar.               | Lärandemålen har uppfyllts i mycket hög utsträckning.<br><br><i>Mycket bra</i>                 |
| C  | Studenten kan definiera, väl redogöra för samt reflektera kring centrala begrepp och teorier inom det område som kursen omfattar. Vidare kan studenten tillfredställande jämföra och diskutera områdets centrala frågeställningar.       | Lärandemålen har uppfyllts i hög utsträckning.<br><br><i>Bra</i>                               |
| D  | Studenten kan definiera, redogöra för samt reflektera kring centrala begrepp och teorier inom det område som kursen omfattar. Vidare kan studenten i viss utsträckning diskutera områdets centrala frågeställningar.                     | Lärandemålen har uppfyllts i tillfredsställande utsträckning.<br><br><i>Tillfredsställande</i> |
| E  | Studenten kan redogöra för samt reflektera kring centrala begrepp och teorier inom det område som kursen omfattar.   | Lärandemålen har uppfyllts trots vissa brister.<br><br><i>Tillräckligt</i>                     |
| Fx | Studenten kan inte i tillräcklig utsträckning redogöra för eller reflektera kring centrala begrepp och teorier inom det område som kursen omfattar.  | Lärandemålen har inte helt uppfyllts.<br><br><i>Åtgärd: komplettering</i>                      |
| F  | Studenten kan inte alls redogöra för eller reflektera kring centrala begrepp och teorier inom det område som kursen omfattar.  | Lärandemålen har inte alls uppfyllts.<br><br><i>Åtgärd: omskrivning</i>                        |

### Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på institutionens och Stockholms universitets hemsida [www.su.se/regelboken](http://www.su.se/regelboken)

Mer information finns också på institutionens hemsida:

<https://www.su.se/psykologiska-institutionen/utbildning/under-utbildningen/plagiat-fusk-och-st%C3%B6rande-av-verksamheten-1.512308>

Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning.

Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enskilda meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat).

Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete.

Att låta en AI-chattbot skriva en text som mer eller mindre obearbetad lämnas in som studentens egen i försök att vilseleda examinator kan likställas med spöskrivning och/eller plagiat och är normalt att betrakta som fusk. Vad gäller användning av AI-chattbot i övrigt hänvisas till kursanvisningar och lärares anvisning.

### **Lärare på kursen**

Therese Anderbro, fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut, universitetslektor

Jan Bergström, med dr, leg psykolog, leg psykoterapeut, universitetslektor

Herman Daniels, leg psykolog, leg psykoterapeut, universitetsadjunkt

Andrea Hemming, jurist, Institutet för Medicinsk Rätt

Peter Lilliengren, fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut, universitetslektor

Lisa Nordlund, leg psykolog, leg psykoterapeut, specialist inom psykologisk behandling

Nora Choque Olsson, docent, leg psykolog, leg psykoterapeut, universitetslektor

Bo Vinnars, fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut

### ***Väl mött!***

#### **Kursansvarig och examinator**

Peter Lilliengren

Albanovägen 12, plan 4, rum D4420

Tel: 08-16 38 82

Epost: [peter.lilliengren@su.se](mailto:peter.lilliengren@su.se)